

Flaggermusen

Organ for Norsk forening for ultralyddiagnostikk

Æresmedlem Eva Tegnander

Førsteamanuensis, dr. philos Eva Tegnander ved fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU og Nasjonalt senter for fostermedisin, St. Olavs Hospital i Trondheim er tildelt æresmedlemskap i NFUD.

Eva Tegnander var en de to første jordmødrene som ble medlem av foreningen på årsmøtet i Trondheim i 1985. Da hadde kun leger fullt medlemskap og jordmødre var assosierte medlemmer. Eva etablerte tidlig en jordmor-gruppe og var sekretær i gruppen fra 1989–1991 og leder fra 1995–2001. Hun har videre vært styremedlem i foreningen, sekretær fra 2009–2014, med stor innsats og engasjement.

Hennes vesentligste innsats for NFUD og jordmødre var oppfølging av intensjonen i konsensuskonferansen i 1986 om bruk av ultralyd i Norge. Da et nasjonalt tilbud om en ultralydundersøkelse i uke 18 i svangerskapet, ble det understreket at undersøkelsen skulle utføres av gynekologer og jordmødre med spesiell opplæring. Offisielle opplæringsprogram for helsepersonell om bruk av ultralyd på adekvat nivå fantes ikke i Norge da. Eva så tidlig at det måtte etableres en formell ultralydutdanning for jordmødre. Med støtte fra Sosialdepartementet reiste hun i 1987 til Ultrasound Department, Johns Hopkins Hospital, Baltimore, USA, for å tilegne seg den nødvendige kunnskapen. Hun deltok i det praktiske arbeidet med ultralyd av gravide og fulgte undervisningen av sonografer. I 1990 presenterte hun et 30 siders dokument: «Obstetrisk ultralyd: En utdanningsplan for jordmødre» Denne planen ble godkjent og inkorporert i en generell rapport utarbeidet av et arbeidsutvalg innen Den norske lægeforening: «Legers og annet helsepersonells bruk av ultralyd.»

Gjennom lokal og nasjonal påvirkning lyktes det Eva fra 1997 å få etablert et prøveprosjekt på NSFMs finansiert av HOD. Fra 1997 til 2003 var hun programleder for å utarbeide formell utdanning for jordmødre i obstetrisk ultralyd. Det første kullet ble uteksaminert i 1998. De neste årene gikk med til betydelig innsats for å sikre finansieringen av studiet. Eva så også at for å kunne gi godkjent utdanning til jordmødre, måtte hun selv ha formell utdanning.

Eva fikk sin Cand. Mag. i psykologi og utdanning ved NTNU i 1997. Etter pendlertilværelse fikk hun i 2001 sitt «Postgraduate Certificate in Clinical Ultrasound,» ved South Bank University i London. Etableringen av et formelt studium for jordmødre ved NTNU ble fullført i 2003 og Eva ble tilsett som universitetslektor. Fra 2006 har hun vært førsteamanuensis ved denne utdanningen for jordmødre i obstetrisk ultralyd som er den eneste i sitt slag i Norden. Ca. 200 jordmødre er utdannet siden oppstarten. Eva har de siste årene bygget ut tilbudet med spesialkurs innen fosterhjerterdiagnostikk og bruk av Doppler ultralyd som er generelt tilgjengelige og søkes av både leger og jordmødre.

Evas innsats for utdanning av jordmødre har i stor grad bidratt til å berike miljøet innen NFUD og lagt et viktig grunnlaget for utvikling av norsk fostermedisin på et høyt plan. Utdannede ultralydjordmødre finner de tilstander landets fostermedisinere arbeider med. I tillegg representerer den grunnleggende ultralydundersøkelsen uke 18 også et vesentlig bidrag for nivået på den generelle svangerskapsomsorgen i Norge.

Eva Tegnander

I 2010 ble den første norske lærebok for jordmødre presentert, «Jordmorboka,» med Anne Brunstad og Eva Tegnander som redaktører. De publiserte ny, utvidet utgave våren 2017. Som følge av den viktige funksjonen jordmødre har innen ultralyddiagnostikk, inneholder den nye utgaven omfattende presentasjon av ultralyddiagnostikk innen obstetrikk.

Internasjonalt har Evas arbeid i tillegg til aktivitet innen utdanning, vært forskning på oppdagelse av hjertefeil. Arbeidene i hennes doktorgrad fra 2006 har siden blitt sitert rundt 700 ganger. Dette bringer hennes doktorgradsarbeid opp i tetsjiktet med tanke på internasjonal klinisk interesse for NSFMs 23 doktorgrader publisert siden 1989.

I 1997 fikk NSFMs status som «WHO-Teaching and Training Center for Diagnostic Ultrasound in Obstetrics and Gynecology». Eva har vært sentral innen utvikling

av undervisningsmodeller og program i de land NSFM har vært aktiv, Kolahalvøya, Tyrkia, Filippinene, Thailand, Hong Kong, Midtøsten og de siste 15 år Sør-Afrika. På oppdrag fra helsemyndighetene i KwaZulu-Natal har Eva drevet omfattende undervis-

ning av Sørafrikanske jordmødre siden 2014. Nå arbeider hun med å tilrettelegge undervisning for jordmødre på de forskjellige nivåene innen landets helsesystem og veileder en PhD kandidat fra KwaZulu-Natal.

Av Evas CV fremgår det et meget høyt aktivitetsnivå både nasjonalt og internasjonalt i de snart 35 år hun har arbeidet med ultralyd.